

1. 12. 2016

1091r

Ministr vnitra
Milan Chovanec

Toto rozhodnutí nabylo právní moci
dne: 1. 12. 2016
podpis: [podpis]

MVCRP013F0PX

V Praze 1. 12. 2016
Č. j.: MV-104154-5/VS-2016

Z

Naturalizace v České republice (GA15-076265)
podle zákona č. 186/2013 Sb.

prac. č.: 1091r

Rozhodnutí

Ministr vnitra jako příslušný správní orgán podle ustanovení § 152 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „správní řád“), přezkoumal na základě včasného rozkladu, který podal [] nar. Nablus, Palestina, státní občan Státu Palestina, trvale bytem [], (dále jen „žadatel“), rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru všeobecné správy, (dále jen „Ministerstvo vnitra“), ze dne 17. 6. 2016, č. j.: VS-10491/835.3/2-2014, kterým nebylo podle ustanovení § 11 a ustanovení § 22 odst. 3 zákona č. 186/2013 Sb., o státním občanství České republiky a o změně některých zákonů (zákon o státním občanství České republiky), vyhověno jeho žádosti o udělení státního občanství České republiky, (dále též „žádost“), a rozhodl t a k t o:

Podle ustanovení § 152 odst. 5 písm. b) správního řádu se rozklad **z a m í t á.**

Odůvodnění:

I.

Prostřednictvím Krajského úřadu Ústeckého kraje žadatel podal dne 3. 11. 2014 žádost o udělení státního občanství České republiky, která byla Ministerstvu vnitra doručena dne 28. 11. 2014. Dle spisové dokumentace má žadatel, státní občan Státu Palestina, povolen na území České republiky trvalý pobyt s platností od 3. 10. 2007. Před vydáním povolení k trvalému pobytu měl žadatel na území České republiky oprávnění k dlouhodobému pobytu od 31. 1. 2000 do 31. 10. 2000, poté dlouhodobé vízum nad 90 dní od 1. 11. 2000 do 30. 10. 2004, a následně dlouhodobý pobyt od 31. 10. 2004 do 2. 10. 2007, vždy za účelem studia. Se svou přítelkyní, státní občankou České republiky, má tři děti, které jsou rovněž státními občany České republiky.

Usnesením Ministerstva vnitra ze dne 15. 12. 2015 bylo správní řízení o žádosti jmenovaného o udělení státního občanství České republiky podle § 64 odst. 1 písm. a) správního řádu přerušeno na dobu 60 dnů od doručení tohoto usnesení a zároveň byl žadatel vyzván, aby odstranil nedostatky žádosti doložením dokladů specifikovaných v odůvodnění usnesení. V souladu s § 47 správního řádu byl žadatel zároveň informován o tom, že dne 3. 11. 2014 bylo zahájeno správní řízení o jeho žádosti o udělení státního občanství České republiky. Tímto usnesením byl rovněž poučen o svých procesních právech ve smyslu § 36 a § 38 správního řádu, dle nichž má právo nahlížet do spisu, navrhnout důkazy, činit jiné návrhy

po celou dobu řízení až do vydání rozhodnutí a má právo vyjádřit v řízení své stanovisko včetně vyjádření se k podkladům rozhodnutí.

Požadované podklady, nezbytné k posouzení splnění zákonem stanovených podmínek pro udělení státního občanství České republiky, obdrželo Ministerstvo vnitra ve stanovené lhůtě dne 1. 2. 2016.

II.

Ministerstvo vnitra po provedeném důkazním řízení a po komplexním zvážení veškerých podkladů pro vydání rozhodnutí konstatovalo, že žadatel má v České republice povolen trvalý pobyt ode dne 3. 10. 2007, tedy více než 5 let. Vzhledem k tomu žadatel splňuje podmínku podle ustanovení 14 odst. 1 písm. a) zákona o státním občanství České republiky.

Žadatel rovněž splňuje podmínku stanovenou v § 14 odst. 2 zákona o státním občanství České republiky, neboť dle spisové dokumentace se na území České republiky zdržoval (s výjimkou několika návštěv příbuzných a dvou krátkodobých zahraničních cest) po celou dobu od povolení trvalého pobytu.

Výpisem z evidence Rejstříku trestů ze dne 9. 12. 2015, který si v souladu s § 22 odst. 2 zákona o státním občanství České republiky vyžádalo Ministerstvo vnitra, žadatel prokázal trestní bezúhonnost ve smyslu § 14 odst. 3 tohoto zákona. S přihlédnutím k době jeho pobytu v České republice pak neprokazuje trestní bezúhonnost v domovském státu, popř. v jiných státech.

Splnění podmínek stanovených v § 14 odst. 4 a 5 zákona o státním občanství České republiky pak žadatel neprokazuje, neboť doložil, že v letech 2000 až 2009 studoval na Univerzitě Karlově, na níž byl vyučovacím jazykem jazyk český, obor lékařství, tzn. po dobu delší než dobu stanovenou v citovaných ustanoveních, jež požadují absolvování studia na takovéto škole alespoň po dobu 3 školních let.

Z listinných podkladů dále vyplývá, že žadatel splňuje též podmínku stanovenou v § 14 odst. 6 zákona o státním občanství České republiky, neboť neporušil povinnosti vyplývající z jiných právních předpisů upravujících vstup a pobyt cizinců na území České republiky, veřejné zdravotní pojištění, sociální zabezpečení, důchodové pojištění, zaměstnanost, daně, cla, odvody a poplatky, vyživovací povinnost vůči dětem, které mají trvalý pobyt na území České republiky, nebo veřejnoprávní povinnosti k obci, ve které je přihlášen k pobytu, jde-li o povinnosti uložené obcí v samostatné působnosti.

Žadatel splňuje rovněž podmínku stanovenou v § 14 odst. 7 zákona o státním občanství České republiky, neboť prokázal výši a zdroje svých příjmů, i to, že ze svých příjmů v deklarované výši odvádí daň.

Podmínku podle § 14 odst. 8 zákona o státním občanství České republiky žadatel taktéž splňuje, když prokázal, že v posledních třech letech výrazně a bez vážných důvodů nezatěžoval systém státní sociální podpory nebo systém pomoci v hmotné nouzi.

V souladu s § 22 odst. 3 zákona o státním občanství České republiky si Ministerstvo vnitra vyžádalo stanoviska Policie České republiky a zpravodajských služeb (dále též „bezpečnostní služby“). Na základě těchto stanovisek vyšlo najevo, že žadatel ohrožuje bezpečnost státu. Ministerstvo vnitra proto žádost zamítlo z důvodu bezpečnosti státu, jak vyplývá z citovaného ustanovení zákona o státním občanství České republiky.

III.

Proti zamítavému rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 17. 6. 2016, které bylo žadateli doručeno dne 22. 6. 2016, podal žadatel dne 4. 7. 2016 včasný rozklad.

Z podaného rozkladu vyplývá, že žadatel napadá předmětné rozhodnutí pro nezákonnost, kterou spatřuje v jeho nepřezkoumatelnosti. Dle jeho úsudku není z napadeného rozhodnutí předně zřejmé, zda stanoviska bezpečnostních složek vůbec obsahují nějaké utajované informace, když správní orgán v napadeném rozhodnutí pouze konstatoval, že si vyžádal stanoviska, na základě kterých mělo vyjít najevo, že žadatel ohrožuje bezpečnost státu, jeho svrchovanost, a územní celistvost, demokratické základy, životy, zdraví, nebo majetkové hodnoty, a tudíž jeho žádost zamítl z důvodu ohrožení bezpečnosti státu. V této souvislosti namítá, že v odůvodnění takového rozhodnutí musí být výslovně uvedeno, že ve stanoviscích bezpečnostních služeb byly obsaženy utajované informace a právě kvůli nim se v odůvodnění pouze uvedlo, že k zamítnutí žádosti došlo pouze z důvodu ohrožení bezpečnosti státu. Domnívá se proto, že napadené rozhodnutí, v němž nejsou zmíněny utajované informace obsažené ve stanoviscích bezpečnostních služeb, není řádně odůvodněno, neboť není zřejmé, zda jsou splněny podmínky podle § 22 odst. 3 zákona o státním občanství České republiky, a je tudíž nepřezkoumatelné.

Dále žadatel uvádí, že i kdyby stanoviska bezpečnostních služeb obsahovala utajované informace, nemůže odůvodnění rozhodnutí obsahovat jen strohé konstatování, že žadatel ohrožuje bezpečnost státu, ale závěr správního orgánu musí být blíže odůvodněn. Podotýká, že správní orgán nijak nezohlednil, že žadatel i nadále disponuje povolením k trvalému pobytu, přestože příslušná úprava v zákoně č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon č. 326/1999 Sb.“), umožňuje toto povolení zrušit, pokud by ohrožoval bezpečnost státu.

V této souvislosti též odkazuje na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 20. 4. 2015, č. j.: 5 A 83/2011-39, v němž se jmenovaný soud, který ve věci rozhodoval podle zákona č. 40/1993 Sb., o nabývání a pozbývání státního občanství České republiky, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon č. 40/1993 Sb.“), vyjádřil k otázce míry obecnosti odůvodnění v případech, neuděluje-li se žadateli státní občanství České republiky z důvodu bezpečnosti státu. Žadatel má za to, že závěry soudu jsou použitelné i v jeho případě. Zároveň žadatel vyslovuje svou úvahu, dle níž ustanovení § 22 odst. 3 zákona o státním občanství České republiky neobstojí v případném řízení před soudem a zároveň se domnívá, že současné vyloučení soudního přezkumu dle § 26 ve vazbě na § 22 odst. 3 tohoto zákona

neobstojí s ohledem na soudní rozhodnutí, názory veřejného ochránce práv a odborné veřejnosti.

Dle názoru žadatele správní orgán postupoval v rozporu s § 2 odst. 1 ve spojení s § 68 odst. 3 správního řádu, podle kterého správní orgán postupuje v souladu se zákonem a v odůvodnění se uvedou důvody výroku nebo výroků rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů a informace o tom, že jak se správní orgán vypořádával s námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí. Domnívá se proto, že napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné.

Žadatel nesouhlasí s tím, že by představoval ohrožení bezpečnosti státu a poukazuje na své uspořádané rodinné poměry, pracovní zaměření i politické a zájmové aktivity s tím, že se považuje za velmi vhodného kandidáta pro udělení českého státního občanství.

S ohledem na shora uvedené důvody žádá o přezkoumání napadeného rozhodnutí a jeho změnu v tom smyslu, že se žádosti vyhovuje a žadateli se státní občanství České republiky uděluje.

Do správního spisu byl též založen e-mail ze dne 27. 8. 2016, jímž se žadatel obrátil v předmětné věci na ministra vnitra. Žadatel v něm znovu, obdobně jako v rozkladu, popisuje svou rodinnou, pracovní a sociální integraci s tím, že odůvodnění napadeného rozhodnutí považuje za nedostatečné.

IV.

O rozkladu proti rozhodnutí Ministerstva vnitra rozhoduje podle ustanovení § 152 odst. 2 a 3 správního řádu ministr vnitra na základě návrhu rozkladové komise. Rozklad posoudila rozkladová komise ministra vnitra.

Po posouzení uplatněných rozkladových námitek lze shrnout, že žadatel nesouhlasí se stanovisky bezpečnostních služeb, na jejichž základě žadatel představuje pro Českou republiku bezpečnostní riziko, a zdůrazňuje svůj uspořádaný život i osobní přínos pro Českou republiku. Domnívá se, že napadené rozhodnutí není řádně odůvodněno, a proto je pokládá za nepřezkoumatelné. Žadatel přitom zpochybňuje jak interpretaci a aplikaci ustanovení § 22 odst. 3 zákona o státním občanství České republiky správním orgánem v předmětném státoobčanském řízení, tak i v obecné poloze soulad citovaného ustanovení a ustanovení § 26 zákona o státním občanství České republiky s ústavním pořádkem.

Vzhledem k podstatě žadatelových výhrad považuje ministr vnitra za potřebné podrobně se v posuzovaném případě zabývat následujícími právními aspekty uplatnění postupu předvídaného v § 22 odst. 3 zákona o státním občanství České republiky.

Důvodem pro zamítnutí předmětné žádosti byla skutečnost, že stanoviska, která je Ministerstvo vnitra povinno si podle § 22 odst. 3 zákona o státním občanství

České republiky v řízení o udělení státního občanství České republiky vyžádat, obsahovala informaci, dle níž žadatel ohrožuje bezpečnost České republiky. Šlo přitom o informaci podléhající utajení podle zákona č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen zákon č. 412/2005 Sb.). V souladu s posledně citovaným ustanovením zákona o státním občanství České republiky se tato stanoviska nestávají součástí spisu, pokud obsahují utajované informace. Podle § 22 odst. 3 zákona o státním občanství České republiky se v případě, že v řízení vyjde na základě stanoviska Policie České republiky nebo zpravodajské služby, které obsahuje utajované informace, najevo, že v případě žadatele jsou dány důvody uvedené v § 13 odst. 2 tohoto zákona, v odůvodnění rozhodnutí se pouze uvede, že k zamítnutí žádosti došlo z důvodu ohrožení bezpečnosti státu. V případě žadatele byl takovýto závěr učiněn a ve smyslu citovaného ustanovení bylo proto v odůvodnění předmětného rozhodnutí pouze uvedeno, že k zamítnutí žádosti došlo z důvodu ohrožení bezpečnosti státu.

V návaznosti na výše uvedené je třeba v první řadě jako neopodstatněnou odmítnout námitku žadatele, který z dikce § 22 odst. 3 zákona o státním občanství České republiky mylně dovozuje, že „v rozhodnutí musí výslovně uvedeno, že byly ve stanoviscích Policie ČR a zpravodajských služeb České republiky obsaženy utajované informace a právě kvůli nim se v odůvodnění rozhodnutí pouze uvedlo, že k zamítnutí žádosti došlo z důvodu ohrožení bezpečnosti státu“. Jeho právní názor, dle něhož je napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné, když správní orgán v odůvodnění rozhodnutí tuto skutečnost výslovně nezmínil, a proto není zřejmé splnění podmínek podle ustanovení § 22 odst. 3 zákona o státním občanství České republiky, však není správný. Takovýto výklad předmětného zákonného ustanovení pokládá ministr vnitra za nepřipustně rozšiřující. Dle názoru ministra vnitra nelze větu první a druhou citovaného ustanovení ve vazbě na ustanovení § 68 odst. 2 a 3 správního řádu podle jazykového a systematického výkladu interpretovat jinak než tak, že s ohledem na specifika státoobčanského řízení musí být ve výroku rozhodnutí nesporně uveden odkaz na ustanovení § 22 odst. 3 zákona o státním občanství České republiky, dle něhož bylo rozhodováno, a v odůvodnění rozhodnutí důvod výroku a podklady pro jeho vydání. Nezbytnou součástí odůvodnění je v tomto kontextu zákonem stanovená formulace, dle níž „k zamítnutí žádosti došlo z důvodu ohrožení bezpečnosti státu“. Dále musí být v rozhodnutí vyjmenovány listinné podklady, které tvoří vyžádaná stanoviska bezpečnostních služeb, v daném případě negativní. Uvedené podstatné náležitosti výroku i odůvodnění napadeného rozhodnutí tudíž obsahují.

Zmiňované bezpečnostní služby svá stanoviska vyhotovují v intencích zájmů uváděných v § 13 odst. 2 zákona o státním občanství České republiky, tj. posuzují, zda z hlediska jejich poznatků může být žadatel tzv. bezpečnostním rizikem ve vazbě na možné udělení státního občanství. Negativní stanovisko je pak vydáváno v případě, že dotčená bezpečnostní služba k závěru o existenci takového rizika na základě svých poznatků v konkrétní situaci dospěje. Každé negativní stanovisko vydané ve smyslu výše uvedeného je vydáváno na úrovni ředitele příslušné zpravodajské služby nebo zvláštní složky Policie České republiky, případně jeho zástupce. Je tudíž garantováno, že závěr o bezpečnostním riziku pro Českou republiku spojený s osobou žadatele je založen na ověřených poznatcích a skutečnostech.

V obecné rovině je nutno dále konstatovat, že stanoviska bezpečnostních služeb nejsou závaznými stanovisky ve smyslu § 149 odst. 1 správního řádu. Ministr vnitra v rámci řízení o rozkladu přezkoumává tato stanoviska ve vazbě na konkrétní situaci žadatele, požadavky zákona o státním občanství České republiky, správního řádu a další dotčené právní normy, jakož i s přihlédnutím k judikatuře vnitrostátních i mezinárodních soudů. Ustanovení § 22 odst. 3 zákona o státním občanství České republiky ve vazbě na § 26 tohoto zákona nadto zakládá speciální procesní režim týkající se těch stanovisek bezpečnostních služeb, která na základě utajovaných informací obsahují negativní závěr ve věci udělení státního občanství České republiky žadateli z důvodu bezpečnostního rizika. Jsou-li naplněny podmínky pro použití zvláštní právní úpravy, jak je tomu v posuzovaném případě, musí se tato úprava aplikovat a nelze použít úpravu obecnou.

Stanovisko podle § 22 odst. 3 zákona o státním občanství České republiky je nezbytným podkladem pro rozhodnutí ve všech řízeních o udělení státního občanství. Rozhodně pak nejde o podklad jediný. Z rozhodnutí Ministerstva vnitra o zamítnutí žádosti je přitom zřejmé, že si Ministerstvo vnitra zjišťovalo splnění veškerých podmínek pro možnost udělení státního občanství České republiky žadateli.

K námitce žadatele, dle níž s ohledem na § 22 odst. 3 zákona o státním občanství České republiky nebylo zamítnutí jeho žádosti náležitě zdůvodněno, neboť z odůvodnění rozhodnutí není zřejmé, zda „například žadatel představuje aktuální nebezpečí, v jaké oblasti, o jaký typ informací ve stanoviscích se jedná, jak závažné skutečnosti obsahují“, je nutno uvést, že seznámení žadatele se stanovisky obsahujícími utajované informace by znamenalo popření základního účelu zákona č. 412/2005 Sb. S ohledem na specifika a význam rozhodování ve věcech utajovaných skutečností, kdy je velmi zřetelný bezpečnostní zájem státu, není možné vždy garantovat všechny běžné procesní záruky spravedlivého procesu v plném rozsahu.

V tomto kontextu je nutno též upozornit na skutečnost, že aby se určitá informace mohla stát utajovanou informací ve smyslu zákona č. 412/2005 Sb., musí splňovat tímto zákonem přesně stanovená kritéria. Nikoli každá informace o problematickém či potenciálně problematickém chování určité osoby je tak způsobilá stát se utajovanou informací podle zákona č. 412/2005 Sb. Utajovanými informacemi, které mají za následek omezení žadatelova práva na spravedlivý proces, se tak stávají pouze striktně vymezené informace, jejichž vyzrazení by mohlo narušit účel sledovaný zákonem č. 412/2005 Sb.

Na nemožnost seznámit se stanovisky obsahujícími utajované informace logicky navazuje formulace odůvodnění rozhodnutí o zamítnutí žádosti o udělení státního občanství z důvodů negativních stanovisek bezpečnostních služeb obsahujících utajované informace (§ 22 odst. 3 zákona o státním občanství České republiky). Nemělo by smysl vylučovat ze státoobčanského spisu tato stanoviska a následně jejich obsah uvést do odůvodnění zamítavého rozhodnutí.

Z hlediska ochrany základních bezpečnostních zájmů státu představuje tento zákonem upravený postup ve srovnání s obecnými předpisy o správním řízení

legitimní a přiměřené omezení procesních práv účastníka řízení a obsahových náležitostí odůvodnění rozhodnutí. Nelze připustit, aby žadatel, který dle zjištění orgánů uvedených v § 22 odst. 3 zákona o státním občanství České republiky ohrožuje základní bezpečnostní zájmy státu, měl možnost seznámit se s obsahem stanovisek Policie České republiky a zpravodajských služeb, jež obsahují utajované skutečnosti. Uvedení takovýchto skutečností souvisejících s ohrožením bezpečnosti státu, jeho svrchovanosti a územní celistvosti, demokratických základů, životů, zdraví, nebo majetkových hodnot v odůvodnění rozhodnutí by mělo za následek prozrazení utajovaných informací, což by ve vazbě na ochranu základních bezpečnostních zájmů bylo nesporně krajně nežádoucí. V takovém případě zákonná úprava zajišťuje, aby žadatel z odůvodnění zamítavého rozhodnutí zjistil alespoň základní informaci o tom, co bylo důvodem zamítnutí jeho žádosti.

V této souvislosti lze zmínit i Výkladovou zprávou komise expertů pro státní občanství k Evropské úmluvě o státním občanství, v níž se v komentáři k čl. 11 uvádí, že v případě rozhodnutí dotýkajících se národní bezpečnosti má být poskytováno pouze minimum informací (v angl. originále „For decisions involving national security, only a minimum amount of information has to be provided.“), považovat i takovouto základní informaci za nezbytné minimum informací.

Odkaz žadatele na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 20. 4. 2015, č.j.: 5 A 83/2011, citovaný v rozkladu, považuje ministr vnitra v dané věci za nepřipadný. Předně jde o rozhodnutí vydané před účinností aktuálně platného zákona o státním občanství, čehož si je sice žadatel vědom, avšak ministr vnitra má za to, že v předmětné věci má tato skutečnost důležitý význam. Citovaný judikát i další v něm zmiňovaná judikatura totiž řeší případy, kdy dřívější právní úprava předpokládala odůvodnění rozhodnutí v rozsahu daném obecnou úpravou správního řízení (či jej výslovně neomezovala), ale orgán rozhodující ve věci své rozhodnutí řádně neodůvodnil, což zapříčinilo jejich nepřezkoumatelnost v rámci správního soudnictví. V posuzovaném případě jde však o odlišnou situaci, kdy zákonodárce z určitých důvodů výslovně vymezil obsah a rozsah odůvodňování rozhodnutí. Ministr vnitra se samozřejmě ztotožňuje s tím, že správní rozhodnutí mají být v zásadě odůvodněna. To ovšem neznamená, že zákonodárce nemůže z důležitých, v demokratické společnosti akceptovatelných, důvodů stanovit výjimku z takového pravidla. Fakt, že jsou bezpečnostní důvody obecně vnímány též jako jeden z legitimních důvodů omezování základních lidských práv, je zjevný nejen z českého ústavního pořádku, ale i z mezinárodních dokumentů, jimiž je Česká republika vázána, jakož i z judikatury vrcholných českých i mezinárodních soudů. Tím spíše pak jsou taková omezení akceptovatelná v případě, že nejde o základní lidské právo, ba dokonce nejde vůbec o veřejné subjektivní právo (neboť veřejné subjektivní právo na udělení státního občanství na žádost v České republice neexistuje). V tomto kontextu lze pak argumentovat rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 7. 2007, č.j. 4 As 75/2006-52, v němž jmenovaný soud dospěl mimo jiné k závěru, že „Z pravomoci soudu však nesmí být vyloučeno přezkoumávání rozhodnutí týkajících se základních práv a svobod podle Listiny“ s tím, že „Právo na soudní přezkoumání každého rozhodnutí správního orgánu (ledaže by bylo zákonem vyloučeno) je tedy jedním z veřejných subjektivních práv explicitně zaručených Listinou.“ Žadatel tak zjevně opomíjí, že vyloučení soudního přezkoumání v případě rozhodnutí o zamítnutí žádosti o udělení státního občanství České republiky podle § 22 odst. 3 zákona o státním občanství České republiky, upravené v § 26 tohoto

zákona, je v souladu s čl. 36 Listiny základních práv a svobod, který zákaz vyloučení soudního přezkumu vztahuje výhradně k základním právům. Ministr vnitra rovněž podotýká, že uvedená zákonná úprava je v souladu s čl. 12 Evropské úmluvy o státním občanství. Dle něhož každý smluvní stát zajistí, aby rozhodnutí o nabytí, zachování, pozbytí, opětovném nabytí nebo ověření jeho státního občanství bylo možno správně nebo soudně přezkoumat podle jeho vnitrostátního práva. Z uvedeného plyne, že správní přezkum je ve vztahu k předmětné úmluvě pokládán za dostatečný.

Pokud žadatel naznačuje pochybnost o souladu ustanovení § 22 odst. 3 a § 26 zákona o státním občanství České republiky s ústavním pořádkem, je dle názoru ministra vnitra na místě připomenout, že přezkoumávat, zda zákon nebo jeho jednotlivá ustanovení jsou v rozporu s ústavním zákonem, je oprávněn výlučně Ústavní soud. K tomu lze uvést, že předmětnou otázkou se v současné době Ústavní soud zabývá, a to na základě případu jiného žadatele o udělení českého státního občanství, jehož žádost byla zamítnuta také z důvodu uvedeného v § 22 odst. 3 tohoto zákona, a který podal proti rozhodnutí ústavní stížnost spojenou s návrhem na zrušení § 22 odst. 3 zákona o státním občanství České republiky (srov. usnesení Ústavního soudu č.j. III. ÚS 2660/2015 ze dne 16. 2. 2016). Ve věci předmětné ústavní stížnosti Ústavní soud nerozhodl. Pro úplnost ministr vnitra poznamenává, že samotným podáním ústavní stížnosti není ustanovení § 22 odst. 3 zákona o státním občanství České republiky jakkoli dotčeno.

Pouze pro úplnost pak ministr vnitra podotýká, že s obdobnou úpravou, jako má Česká republika, se lze setkat i v jiných státech stejného právního okruhu, jako je Česká republika. Příkladmo lze jmenovat tyto státy:

- Polsko, kde se rozhodnutí opírající se v zákonem stanovených případech o bezpečnostní důvody neodůvodňují (čl. 107 Zákoníku správního řízení ze 14. 7. 1960 *(Kodeks postępowania administracyjnego)*, ve znění pozdějších předpisů, ve spojení s čl. 31 a 36 zákona o státním občanství z 2. 5. 2009 *(Ustawa o obywatelstwie polskim)*).
- Dánsko, kde může Parlamentní naturalizační komise o neudělení státního občanství (naturalizaci) v případech možné bezpečnostní hrozby pro Dánsko rozhodnout bez odůvodnění rozhodnutí a možnosti odvolání.

Na základě výše uvedeného dospěl ministr vnitra k závěru, že zásadní námitky žadatele, dle nichž mu není známo, jaké bezpečnostní riziko pro Českou republiku žadatel představuje a napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné, neboť není řádně odůvodněno, je proto v rozporu se zákonem, postrádají právní oporu. Nelze než konstatovat, že v předmětném řízení Ministerstvo vnitra postupovalo při znepřístupnění předmětných stanovisek a neuvádění konkrétních důvodů rozhodnutí v jeho odůvodnění v intencích ustanovení § 22 odst. 3 zákona o státním občanství České republiky, z něhož vyplývá též odchylný postup v případě § 36 odst. 3 a § 68 odst. 3 správního řádu.

V této souvislosti ministr vnitra dále uvádí, že výše zmíněná omezení procesních práv účastníka řízení, vyplývající z § 22 odst. 3 zákona o státním občanství České republiky, ve shodě s prvostupňovým orgánem, považuje za ústavně konformní se zřetelem k čl. 2 odst. 3 Ústavy České republiky. Dle tohoto ustanovení lze státní moc uplatňovat jen v případech, v mezích a způsoby, které

stanoví zákon. Zákon – v daném případě zákon o státním občanství České republiky, přitom jednoznačně limituje obsah odůvodnění rozhodnutí v případech stanovených v § 22 odst. 3 tohoto zákona. Ministerstvo vnitra odůvodněním svého zamítavého rozhodnutí tento postup v daném případě plně respektovalo, a dostalo tedy i ústavní zásadě zákonnosti.

Je rovněž nutno konstatovat, že správní řád je úpravou obecnou, zatímco zákon o státním občanství České republiky úpravou speciální. Podle ustanovení § 1 odst. 2 správního řádu, použije se správní řád nebo jeho jednotlivá ustanovení, nestanoví-li zvláštní zákon jiný postup. Ustanovení § 22 odst. 3 zákona o státním občanství České republiky stanoví zvláštní – od obecného režimu správního řádu odchylnou – úpravu odůvodňování rozhodnutí. Ustanovení správního řádu o odůvodňování rozhodnutí v projednávaném případě tedy nelze, s ohledem na výše uvedenou argumentaci, použít. Obdobně dopadá ustanovení § 22 odst. 3 zákona o státním občanství České republiky ve smyslu výše uvedeného na možnost účastníka řízení seznámit se s podklady rozhodnutí a vyjádřit se k nim.

K uvedeným námitkám žadatele považuje ministr vnitra dále za potřebné zdůraznit, že je sice pravda, že žadateli nejsou známy konkrétní důvody, které k vydání negativních stanovisek vedly, jeho právu na spravedlivý proces je však přesto poskytnuta ochrana přiměřená okolnostem případu. Žadatel ví, že zamítavé rozhodnutí stojí na negativním stanovisku některé bezpečnostní služby. Má též možnost proti tomuto závěru brojit podáním rozkladu, což ostatně učinil. Důvody, na nichž bylo zamítavé rozhodnutí Ministerstva vnitra založeno, jsou v řízení o rozkladu přezkoumávány i bez toho, že by je účastník řízení přesně znal. Žadatelovo právo obhajovat svá práva a zájmy je tedy v potřebném rozsahu zachováno, samozřejmě při respektování specifik daného případu (tedy dopadu do bezpečnostních zájmů země).

Žadatel dále zpochybňuje negativní stanoviska zpravodajských služeb získaná dle § 22 odst. 3 zákona o státním občanství České republiky ve státoobčanském řízení ve vazbě na skutečnost, že je mu nadále povolen trvalý pobyt, ačkoliv zákon č. 326/1999 Sb. umožňuje toto povolení zrušit, pokud by ohrozil bezpečnost státu. K tomu je třeba uvést následující.

Řízení o odnětí trvalého pobytu či statutu rezidenta a řízení o udělení státního občanství jsou odlišnými řízeními, řídicími se jinou právní úpravou a sledujícími jiné cíle. Je nutno vzít v úvahu skutečnost, že neudělení státního občanství České republiky žadateli by pro něj mělo zcela jiné důsledky, než zrušení trvalého pobytu, resp. odnětí statutu rezidenta z bezpečnostních důvodů, na něž by v takové situaci pravděpodobně navazovalo rozhodnutí o správním vyhoštění. Ve všech řízeních tohoto typu je správní orgán povinen při aplikaci dotčených zákonných ustanovení respektovat princip proporcionality a, v souladu s bohatou judikaturou Nejvyššího správního soudu, Ústavního soudu i Evropského soudu pro lidská práva, hodnotit dopad do osobní sféry dotčené osoby v porovnání s bezpečnostním rizikem, jaké pro Českou republiku představuje. V úvahu je nutno vzít i mezinárodní závazky České republiky na tomto poli.

V posuzovaném případě tak lze v intencích výše zmíněného uvést, že zatímco odnětí statutu rezidenta, resp. zrušení trvalého pobytu žadateli (s pravděpodobným

následným správním vyhoštěním) za situace, kdy na území České republiky žije již 16 let, má zde rodinu, by bylo nepochybně velmi významným zásahem do jeho osobní situace, neudělením státního občanství žadateli se naopak jeho dosavadní statut nijak nezmění. Statut rezidenta s trvalým pobytem v České republice mu přitom v této zemi garantuje práva v rozsahu velmi se blížícím okruhu práv českých státních občanů (viz k tomu čl. 42 odst. 2 Listiny základních práv a svobod). Pokud jde o práva civilní či práva sociální, má žadatel v podstatě shodný status jako čeští státní občané.

Rozdílná míra dopadů do osobní sféry žadatele v případě odnětí trvalého pobytu a v případě neudělení českého státního občanství, jakož i rozdílné následky pro český stát (především z hlediska reverzibility přijatého rozhodnutí), se projevují v odchylném vyhodnocení bezpečnostního rizika pro účely pobytových a státoobčanských řízení.

Ministr vnitra zároveň zdůrazňuje princip, nyní výslovně zakotvený v § 12 zákona o státním občanství České republiky, dle něhož na udělení státního občanství není právní nárok, jak již dříve opakovaně v řadě rozhodnutí potvrdil Ústavní soud i Nejvyšší správní soud (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 6. 2006, čj.: 3 As 32/2005 – 51, a navazující usnesení Ústavního soudu ze dne 17. 5. 2007, sp. zn.: II. ÚS 624/06, či rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 1. 2014, čj.: 4 As 142/2013-29). V úvahu vzal ministr vnitra i skutečnost, že osobě, již bylo uděleno státní občanství České republiky, toto občanství (na rozdíl od řady jiných států) nelze odejmout proto, že se stala bezpečnostním rizikem pro český stát. Proto je nutno případné bezpečnostní riziko před udělením státního občanství České republiky vážít obzvlášť pečlivě.

V případech, kdy státoobčanský vztah nevzniká ze zákona, ale na základě rozhodnutí orgánu státu, má tento stát nezadatelné právo rozhodnout, zda určité osobě státní občanství udělí či nikoli. Jak ostatně vyplývá z usnesení Ústavního soudu ze dne 8. 3. 2000, čj.: IV.ÚS 586/99, každý suverénní stát má právo stanovit podmínky, za kterých mohou cizinci získat státní občanství České republiky s tím, že zde není žádného základního práva, které by stát mohl porušovat tím, že cizinci státní občanství neudělí. Pokud tedy není cizinci státní občanství České republiky uděleno, neporušuje tím orgán zastupující stát žádné právo zaručené Ústavou, ústavními zákony ani mezinárodní smlouvou ve smyslu čl. 10 Ústavy (k tomu též viz níže). Takový postup pak není v rozporu ani s Evropskou úmluvou o státním občanství.

Ministr vnitra považuje za důležité poukázat též na skutečnost, že Evropská úmluva o státním občanství ani její protokoly negarantují právo na udělení státního občanství konkrétní země. To ostatně potvrzuje i judikatura ESLP – viz např. rozhodnutí z 12. 1. 1999 ve věci *Karashev proti Finsku*, stížnost č. 31414/96 (ECHR 1999-II), bod 1. a): „Soud poznamenává, že právo na udělení konkrétního státního občanství není garantováno Úmluvou ani jejími protokoly.“ (v angl. znění: *The Court notes that the right to acquire a particular nationality is not guaranteed by the Convention or its Protocols.*).

V intencích shora rozebrané zákonné úpravy ministr vnitra v rámci řízení o rozkladu opětovně posoudil negativní stanovisko příslušné bezpečnostní služby.

Vyhodnotil důvody zmiňovaného negativního stanoviska ve vazbě na žadatelovu osobní situaci – zejména dobu pobytu v České republice, rodinnou a pracovní integraci, jakož i skutečnost, že plní své veřejnoprávní povinnosti. Zkoumal, zda bezpečnostní riziko u žadatele trvá. Vzal v úvahu, jaký dopad může mít pro žadatele skutečnost, že mu nebude státní občanství České republiky uděleno a jaké by naopak mohly být případné negativní dopady pro Českou republiku, pokud by žadateli její občanství uděleno bylo. Po posouzení všech těchto skutečností dospěl k závěru, že bezpečnostní riziko u žadatele přetrvává a je takového charakteru, že brání udělení státního občanství České republiky žadateli. Řádnému posouzení celého prvostupňového řízení, rozhodnutí o neudělení státního občanství, jakož i dalších souvisejících otázek ministrem vnitra, jakožto orgánem rozhodujícím o rozkladu, nebrání skutečnost, že žadateli nejsou známy konkrétní bezpečnostní důvody, které vedly k zamítavému prvostupňovému rozhodnutí.

S odkazem na výše uvedené proto ministr vnitra rozhodl způsobem uvedeným ve výroku tohoto rozhodnutí.

P o u ě n í: Proti tomuto rozhodnutí se podle ustanovení § 91 odst. 1 ve spojení s ustanovením § 152 odst. 4 správního řádu nelze odvolat.

ministr vnitra

